

Raadsvoorstel

Opsteller

Vermaat, Margo

Vergadering van

11 november 2025

Kenmerk

Z/25/089454 / D/25/197911

Portefeuillehouder

Bas Lont

Portefeuille

Financiën

Onderwerp

Vaststellen belastingverordeningen 2026 Oudewater

Inleiding

Jaarlijks worden alle belastingtarieven, waar nodig, opnieuw vastgesteld. Dit hangt nauw samen met het gemeentelijke begrotingsproces. In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot een aantal beheersmatige aspecten. Eén van de verplichte paragrafen in de begroting is de paragraaf lokale heffingen. In deze paragraaf wordt onder andere inzicht gegeven in de geraamde kosten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en ontwikkelingen op hoofdlijnen van de diverse heffingen. De hierbij ter besluitvorming voorgelegde belastingverordeningen vormen een uitwerking van de beleidsvoornemens zoals geformuleerd in de begroting in het algemeen en de paragraaf lokale heffingen in het bijzonder. Uitgangspunt voor de tariefontwikkeling is het hierin vastgestelde indexatiepercentage van 3,5%. Daarnaast kunnen er inhoudelijke redenen zijn om tarieven aan te passen. Dit kan het gevolg zijn van wijzigingen in wettelijke regelingen of gemeentelijke besluitvorming, zoals in de laatste begrotingsbehandeling en besluitvorming door uw raad. Tevens is het gebruikelijk dat de belastingverordeningen jaarlijks redactioneel worden getoetst aan de modellen van de VNG. Ook voor 2026 heeft deze toetsing plaatsgevonden. De tarieven die afwijken van het indexatiepercentage zijn hieronder in een toelichting per verordening verantwoord.

De raad besluit

de volgende verordeningen vast te stellen:

1. Verordening onroerende-zaakbelastingen 2026
2. Verordening riool- en waterzorgheffing 2026
3. Verordening afvalstoffenheffing 2026
4. Verordening precariobelasting 2026
5. Verordening verblijfs- en toeristenbelasting 2026-2027
6. Verordening lijkbezorgingsrechten 2026
7. Verordening marktgelden 2026
8. Verordening bruggeld 2026
9. Legesverordening 2026

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving

De raad is bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen op grond van artikel 149 en 216 van de Gemeentewet.

Beoogd effect

Het vaststellen van de belastingverordeningen 2026 maakt heffing van de gemeentelijke belastingen op basis van de actuele uitgangspunten en tarieven mogelijk.

Argumenten

Afwijkende tariefstijging ten opzichte van het inflatiepercentage

2. Riool- en waterzorgheffing

De opbrengst van de riool- en waterzorgheffing wordt voor 2026 verhoogd met 8,5%. Naast het inflatiepercentage van 3,5% wordt voorgesteld om de tarieven met 5% extra te verhogen. Deze extra verhoging is conform het programma Gemeente Water & Klimaatbestendig (GWK). De extra verhoging is nodig om de stijgende kapitaallasten als gevolg van vervangingsinvesteringen en keuzes uit de Strategische Heroriëntatie te kunnen dekken. Deze verhoging is nader toegelicht in de begroting 2026 en in het GWK.

3. Afvalstoffenheffing

De voorlopige inzamelresultaten voor 2025 laten zien dat de hoeveelheid restafval per inwoner nauwelijks daalt ten opzichte van 2024. Om afvalscheiding verder te stimuleren, wordt voorgesteld het variabele tarief voor restafval te verhogen: van € 7,- naar € 8,- per aanbieding van de minicontainer.

Net als in voorgaande jaren staat één aanbieding van een minicontainer gelijk aan vijf klepopeningen van een verzamelcontainer. Het tarief per klepopening komt daarmee op € 1,60.

De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing. Dat betekent dat de opbrengsten alleen gebruikt mogen worden voor het dekken van de kosten van afvalbeheer. De inkomsten mogen dus niet structureel hoger zijn dan de uitgaven.

Bij het berekenen van de heffing is uitgegaan van een gemiddeld huishouden dat in 2026 de minicontainer 11 keer aanbiedt. Door de verhoging van het variabele tarief stijgen de inkomsten. Om te voorkomen dat er een structureel overschot ontstaat, wordt het vaste tarief voor alle huishoudens verlaagd: van € 240,- naar € 230,-.

De tarieven voor overige diensten, zoals het gebruik van de milieustraat, het ophalen van grofvuil en het vervangen van de afvalpas of container, zijn gelijk gebleven. Deze tarieven zijn minder gevoelig voor inflatie en zijn doorgaans niet kostendekkend. Ze moeten vooral worden gezien als een bijdrage van bewoners voor aanvullende dienstverlening.

4. Precariobelasting

De opbrengst wordt voor 2026 verhoogd met in totaal 13,5%. Naast het inflatiepercentage van 3,5% wordt voorgesteld om de tarieven met 10% extra te verhogen. Bovenstaande uitgangspunten zijn nader toegelicht in de begroting 2026.

5. Verblijfs- en toeristenbelasting

Voorgesteld wordt om onderscheid te maken tussen verschillende typen verblijfsaccommodaties. Dit sluit aan bij de uitgangspunten zoals opgenomen in de gemeentelijke begroting voor het jaar 2026. Het voorstel houdt in dat vanaf 2027 twee afzonderlijke tarieven worden gehanteerd voor de toeristenbelasting:

- Eén tarief voor kampeermiddelen (zoals tenten, caravans en campers).
- Eén tarief voor overige verblijfsaccommodaties (zoals hotels, bed & breakfast en vakantiehuizen).

Het tarief voor de overige verblijfsaccommodaties wordt vastgesteld op een niveau dat 50% hoger ligt dan het tarief voor kampeermiddelen. Deze differentiatie is gebaseerd op het verschil in comfortniveau, voorzieningen en de gemiddelde verblijfsprijs per nacht, en draagt bij aan een eerlijker en doelmatiger heffingssysteem.

8. Bruggeld

Voorgesteld wordt om het tarief van € 3,- te verhogen naar € 4,-.

9. Leges

Leges burgerzaken

De leges binnen het domein burgerzaken zijn structureel niet kostendekkend. Om deze reden is gekozen voor een kostendekkendheidspercentage van 13,5%.

Leges omgevingsvergunningen

Ondanks dat de leges onder de huidige berekeningssystematiek niet kostendekkend zijn, is er een goede analyse nodig om te bepalen welke leges van de omgevingsvergunningen wel reëel zijn om te verhogen en welke niet. Dat heeft onder andere te maken met normen die gezien de ontwikkelingen van de bouwkosten, een actualiseringsslag behoeven.

Het is nu niet verstandig om de leges in algemene zin te verhogen. In de komende maanden wordt een analyse en doorrekening gemaakt. Daarmee worden de leges en eventuele aanpassingen voorbereid voor de begroting van 2027.

Kabels en leidingen (artikel 1.32)

De huidige legestarieven voor graafvergunningen en -meldingen dekken de werkelijke kosten niet meer. Vergeleken met andere gemeenten zijn onze tarieven bovendien uitzonderlijk laag. Gezien de stijgende werklast, personeelsinzet, toekomstige groei door de energietransitie en glasvezel uitrol, én de maatschappelijke impact van graafwerkzaamheden, is een substantiële verhoging gerechtvaardigd én noodzakelijk. De nieuwe tarieven zijn juridisch getoetst en financieel onderbouwd, en bieden een solide basis voor toekomstbestendige uitvoering van gemeentelijke taken op dit terrein.

Kantttekeningen

Als de belastingverordeningen niet worden vastgesteld voor 31 december 2025, moet de gemeente door heffen op basis van de tarieven van 2025. In dat geval worden de opbrengsten die opgenomen zijn in de begroting niet gehaald.

Financiën

De hierbij ter besluitvorming voorgelegde belastingverordeningen vormen een uitwerking van de beleidsvoornemens zoals geformuleerd in de begroting 2026 en de paragraaf lokale heffingen in het bijzonder.

Uitvoering

Na vaststelling zullen de verordeningen in het Gemeenteblad worden bekendgemaakt teneinde per 1 januari 2026 in werking te treden. Vervolgens zullen de in de verordeningen vastgelegde bepalingen en tarieven conform de betreffende heffing worden uitgevoerd in het belastingjaar 2026.

Communicatie

De vastgestelde belastingverordeningen worden in het Gemeenteblad, op www.overheid.nl (lokale wet- en regelgeving) bekendgemaakt.

Samenhang met eerdere besluitvorming

Programmabegroting 2026-2029 Oudewater Z/25/089111

Bijlagen

D/25/201507 Verordening onroerende-zaakbelastingen 2026

D/25/201510 Verordening riool- en waterzorgheffing 2026

D/25/201514 Verordening afvalstoffenheffing 2026

D/25/201518 Verordening precariobelasting 2026

D/25/201521 Verordening verblijfs- en toeristenbelasting 2026-2027

D/25/201525 Verordening lijkbezorgingsrechten 2026

D/25/201526 Verordening marktgelden 2026

D/25/201528 Verordening bruggeld 2026

D/25/201529 Legesverordening 2026